

Gastcolumn

■ Annemieke Bosshardt

Annemieke Bosshardt is programmamanager Toetsing en AI bij Hogeschool Saxion. Daarnaast is ze eigenaar van onderwijsadviesbureau Zeg het helder.

Zij schrijft deze column op persoonlijke titel. E-mail: A.bosshardt@saxion.nl

No-brAIner?

We moeten het even hebben over AI. Niet dat er niet genoeg over wordt geschreven overigens, maar in een blad als Examens moet het maar eens gezegd worden: traditionele toetsing en AI staan op gespannen voet met elkaar. Alle pleitbezorgers van de ongebreidelde AI-kansen ten spijt, zie ik daar toch vooral grote risico's. 'Duhuh,' zult u zeggen, als toetsexpert. U ziet die risico's natuurlijk ook. Maar dan toch even ter illustratie.

Op TikTok circuleren filmpjes van studenten die voordoen hoe je je slaagkansen eenvoudig optimaliseert. Zie hieronder de stapsgewijze instructie die ik las onder zo'n filmpje, met aansprekende titel en dito slotwoord.

HBO verslag maken anno 2024

1. Kopieer iets uit je oude verslag/van een klasgenoot
2. Gooi t in een quillbot
3. Chat GPT
4. Improviseer een APA verwijzing
5. Knal t in Canva
6. Inleveren maar!!!

Ik haat hbo [smiley smiley smiley smiley]

Onlangs las ik een post van HAN-collega Tom Naberink die deze risico's testte door zelf met behulp van AI in vijftien uur - 5½ uur, u leest dit goed - een complete eindschrijving te schrijven en daar een flitsende presentatie bij te maken. Een gemiddelde student doet er vijftien uur over om daar te komen!

In het onderwijs reageren wij doorgaans met de renaissance van het mondeling: aan de tand voelen, die student. Ik juich het toe. Maar in die vijftien uur had AI ook twintig vragen gegenereerd die wel eens aan bod zouden kunnen komen tijdens het mondeling. Klaar was Tom, en klaar is elke student die zich kortstondig kwaad maakt: scriptie gereed, presentatie gelikt én vragen voorbereid. Het kan, dus het gebeurt.

Toch geloof ik dat scripties en portfolio's nog steeds aan de keukentafel kunnen worden geschreven. Maar laten we ze dan beschouwen als 'entreeticket' voor datzelfde mondeling dat hierboven het onderspit lijkt te delven. Niet alleen omdat we daarmee de broodnodige mondelinge taalvaardigheid bevorderen, maar vooral omdat een goed mondeling veel meer is dan een simpel vraag-en-antwoordspel. Er moet écht iets op het spel staan: hier krijg je de kans om je vakbekwaamheid te tonen, hier kun je schitteren, maar - uiteraard - ook falen.

Ik herinner me mijn eigen verdediging tijdens mijn afstuderen. Ik werd bejegend als expert en kreeg een casus te verwerken die ik met AI nooit had kunnen voorbereiden, simpelweg omdat die casus niet in me opkwam. Mijn eindscriptie ging over vage termen in het recht. In plaats van theoretische vragen over recht en taal, werd mij ter plekke de casus voorgelegd van een verbod op voertuigen in een park, waar iemand nou juist fijn aan het skeeleren is als hij staande wordt gehouden. Welke argumenten, naar analogie of juist a contrario, zou je inzetten om skeelers wel of niet onder het toepassingsbereik van het voertuigverbod te laten vallen? En toen kwam de baby die in datzelfde park in een wandelwagen werd rondgereden: verboden of niet?

Daar zat ik. Angstzweet, een hoge hartslag en een snelle ademhaling. Maar als auteur van mijn scriptie wist ik hier natuurlijk raad mee! Ik ontvlamde in een betoog waarmee ik niet alleen mijn verdediging glansrijk doorstond en mijn studie tot een goed einde bracht, maar dat me vooral een ongekend gevoel van zelfverzekerdheid gaf in mijn vak. Veel meer nog dan achter mijn bureau. Dit moment had ik voor geen goud willen missen.

Had AI me kunnen helpen in de voorbereiding? Ongetwijfeld. Maar met of zonder AI, uiteindelijk moest ik zélf de materie meester zijn: een kunstje wordt nooit vanzelf een kunde. Ik wens ons en onze studenten een gespreksrijk studiejaar toe! ■

**examen
bundel**

Slim leren, zeker slagen

DAT WORDT
ZEKER
SLAGEN!

Ook dit jaar
helpt Examenbundel
leerlingen slim leren,
zeker slagen!

#ikgazekerslagen #geenexamenstress examenbundel.nl